

SIMILARITIES BETWEEN OF PAKISTAN, SINDH AND BENGALI FOLK TALESSES' EVENTS

PAKİSTAN, SİNDH, BENGAL HALK HİKÂYELERİNDE YER ALAN
OLAYLARDAKİ BENZERLİKLER

M. Sarper ALAP¹

Abstract

Every country has folk tales, which included the unique characteristics. Folk tales is the mirror of a country. Folk tales varies different with cultural differences and living environment. Pakistan has a rich history and literature, where is a South-Asian country with the world famous folk tales. These stories, from the beginning until the end of the story are filled with various events. In the story, located events show similarities with each other. The beginning of the event, characteristics of heroes, where they live, beauty of the heroine, differences in the financial situation of each person who likes similar hazards, similar to the theme of the last of the evil and stories people are in these folk tales. Pakistan folk tales have issue generally love story. Love usually begins happy and ends with a bad end. Located in romance stories, the names of the stories are different, even though located in a very similar case. In Turkey, about Pakistani folk tale is located very limited number of publications, resources can be found regarding Pakistani folk tales are the Urdu book, which was published in the oldest English-language books and Pakistan is often very old also published.

Keywords: Pakistan, Sindh, Bengal Folklore.

Özet

Her ülkenin kendine özgü özelliklerinin yer aldığı halk hikâyeleri vardır. Halk hikâyeleri bir ülkenin aynasıdır. Halk hikâyeleri, kültür farklılıkları ve yaşanan çevreye göre farklılık göstermektedir. Zengin bir tarih ve edebiyata sahip olan bir Güney-Asya ülkesi Pakistan'ın da dünyaca meşhur halk hikâyeleri vardır. Bu hikâyeler, başlangıcından sonuna kadar çeşitli olaylar ile dolu hikâyelerdir. Hikâyelerde yer alan olaylar, birbirleriyle benzerlikler göstermektedir. Olayların başlangıcı, kahramanların özellikleri, yaşadıkları yerler, kadın kahramanların güzelliği, birbirini seven kişilerin maddi durumlarının farklılıkları, benzer tehlikeler, kişilerin kötülüğü ve öykülerin sonlarının benzerlikleri temaları bu halk hikâyeleri içerisinde yer almaktadır. Pakistan halk hikâyelerinde konular genellikle aşk üzerinedir. Mutlu başlayan bir aşk genelde kötü bir son ile bitmektedir. Hikâyelerde yer alan aşk maceraları, hikâyelerin isimleri farklı olsa dahi birbirine benzer birçok olay yer almaktadır. Pakistan halk hikâyeleriyle ilgili Türkiye'de çok sınırlı sayıda yayın yer almaktadır, Pakistan halk hikâyeleri ile ilgili olarak bulunabilen kaynaklar genelde çok eski zamanda yayımlanmış eski tarihli İngilizce kitaplar ve Pakistan'da yayımlanmış olan Urduca kitaplardır.

Anahtar Kelimeler: Pakistan, Sind, Bengal, Folklor.

¹ Doktora Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, S.B.E, Türk Dili ve Edebiyatı, saralp33@hotmail.com.

GİRİŞ

Pakistan halk hikâyeleri, Pakistan'ın çeşitli eyaletlerinde yaşanmış olan hikâyelerdir ve bu hikâyelerin ana teması aşktır. Bir erkeğin tesadüfen bir yerde bir kızı görmesi veya bir dostu vasıtasıyla güzel bir kızla tanışması, hikâyelerin başlangıç noktasıdır.

Pakistan halk hikâyeleri sayıca ve hüviyetçe zengin sayılır. Genç bir memleket olmasına rağmen bugün "Pakistan" denilen topraklar eski medeniyetlere beşiklik yapmıştır. Bu hakikat rengârenk halk masallarında aksini bulmuş denilebilir. Daha çok vazifeşinaslık, kahramanlık ve asaletin timsali olan bu hikâyelerin başlıkları Sohni-Mahinval, Sassi-Punnu, Hir-Ranca, Mirza-Sahibe, Divan-ı Medine ve Musa Han ile Gül Makai isimli olanlarıdır. Bir kısmı bestelenen bu masallar en ücra köylerden bile eksik olmaz. Cahil halk olduğu kadar okumuşlar da onların cazibesinden kurtulamaz. İster Bengal veya Pencap, ister Sind yahut hudut eyaletlerine ait olsun, masallara bir hüzün hâkimdir. Çıktıkları bölgenin hususiyetlerini taşımalarına rağmen hepsi yüksek ideal ve sağlam inançların birer ifadesidir. Hikâyelerde aşk teması genişçe yer tutar. Her masalda kahramanların tahammül ve sebatını denemek adet olmuştur.²

Pakistan halk hikâyelerinde farklı isimli hikâyelerde yer alan kadın karakterlerin yaşları birbirine çok benzemektedir. Halk hikâyelerinde yer alan aşk hikâyelerinin mutlu başlangıçlarının sevenlerin arasına giren birkaç kötü niyetli insan yüzünden kötü sona dönüştüğü görülmektedir.

Hikâyelerin geçtiği yerler ise genellikle eyaletlerde yer alan çeşitli şehirler, kasabalar, köyler ve nehir kenarlarında yer alan yerleşim bölgeleridir. Hikâyelerdeki ana karakterlerin genelde su kenarlarında bulunan yerlerde görüştükları ifade edilmektedir.

Hikâyelerin Yaşandığı Yerler

Pakistan Halk hikâyeleri, Pakistan'ın çeşitli yerlerinde yaşanmıştır. Günümüzde bu yerlerde çeşitli ülkeler kurulmuştur. Hikâyelerde günümüzde ülke ya da eyalet olan yerlerin, geçmişte Pakistan'a bağlı olduğu görülmektedir.

"Bhelua'nın Şarkısı" hikâyesi, Doğu Pakistan'da bir ada olan Safiapur'da yaşanmıştır.³ Bunun yanında "Manjurma" hikâyesi, Doğu Pakistan'da Kanir Bali isimli köyde yaşanmıştır.⁴

Halk hikâyelerinden bir diğeri olan "Yaban Çiçeği Mahua" hikâyesi, Doğu Bengal'de yaşanmıştır.⁵

Bilinen en ünlü hikâyelerden olan "Sassi ve Punnu" hikâyesi, İndus nehri'nin kenarında yer alan Bambor isimli bir şehirde yaşanmıştır.⁶

"Momal ve Rano" hikâyesi, Sindh eyaletinin Güney Batı sınırında Kak isimli küçük bir ülkede geçmektedir.⁷

"Heer'in Hikâyesi" isimli hikâye ise Punjab Jhang şehrinde geçmiştir.⁸ "Adam ve Durkhane" hikâyesi, Pakistan'ın Kuzey-Batı sınırında yer alan Swat Vadisinde geçmiştir.⁹ "Sohni ve Mahinval" hikâyesi Cenab Nehri kıyısında yer alan Gujrat

²Pakistan Postası Dergisi, Pakistan'ın Halk Hikâyeleri, Pakistan Sefareti Basın Ataşeliği, Sayı: 38, Yıl: 2, Sayı: 6, 1954, s. 6

³ Abbas, Z. G., Folk Tales of Pakistan, Pakistan Publications, Pakistan, 1957, s. 11

⁴ Abbas, Z. G., Folk Tales of Pakistan, Pakistan Publications, Pakistan, 1957, s. 29

⁵ Abbas, Z. G., Folk Tales of Pakistan, Pakistan Publications, Pakistan, 1957, s. 41

⁶ Shaikh, M. A., Modern Pakistan Edebiyatı, Masud Publishers, Pakistan, 2012, s. 97

⁷ Abbas, Z. G., Folk Tales of Pakistan, Pakistan Publications, Pakistan, 1957, s. 75

⁸ Abbas, Z. G., Folk Tales of Pakistan, Pakistan Publications, Pakistan, 1957, s. 101

⁹ Abbas, Z. G., Folk Tales of Pakistan, Pakistan Publications, Pakistan, 1957, s. 115

şehrinde yaşanmıştır.¹⁰ Son olarak “Çin Prensesi” hikâyesi ise Keşmir Vadisi’nde yaşanmıştır.¹¹

Halk Hikâyelerinde Yer Alan Kahramanların Statüleri

Pakistan halk hikâyelerinde genel olarak erkek kahramanlar ya bir şehzade ya da bir zengin ailenin oğludur, bazı hikâyelerde de kadın karakterlerin zengin bir ailenin çocuğu ya da kralın kızı olarak görülmektedir.

İlk olarak “Heer’in Öyküsü” isimli hikâyenin kahramanlarından olan Heer, Jang’da yaşayan Sial Rajputları adında varlıklı bir ailenin kızıydı.¹² Bir başka hikâye olan “Momal ve Rano”da da Momal ve kardeşi Somal, hükümdar Rajah Nand’ın kızıydılar ve babaları ölünce Momal ülkeyi yönetmişti.¹³ “Çin Prensesi” hikâyesinde de hikâyenin kahramanı Ali Madran, Keşmir Vadisinin valisidir.¹⁴

“Yaban Çiçeği Mahua” hikâyesinde Nadir Şah, zengin bir Brahmandı.¹⁵ Bunun yanı sıra “Adam ve Durkhane” hikâyesinde Hasan Han’ın oğlu Adam Han asilzade idi.¹⁶ “Sassi Punnu” hikâyesinde ise Punnu, Keç Makran hükümdarının dört oğlundan biriydi, o bir şehzadeydi ve hükümdarın göz bebeğiydi.¹⁷

Kadın Karakterlerin Eşsiz Güzellikleri

Pakistan halk hikâyelerinde kadın karakterler güzel ve alımlıdır, bunun yanında kadın karakterlere âşık olan erkek karakterler de yakışıklıdır. Ancak genelde kadınların güzellikleri ön plandadır. Bazı zamanlar bir tesadüf sonucu, bazı zamanlarda da bir arkadaş vasıtası ile sevenler birbirlerini görme fırsatını yakalamışlardır. Burada genelde kadın karakterlerinin yaşlarının bir birine benzediği görülmektedir.

“Sassi Punnu” hikâyesinde Sassi, büyüdüğünde güzelliğiyle göz kamaştırıyordu. Sassi, on beş yaşına varınca onu gören herkes güzelliğine hayran kalıyordu. Sassi, mütevacı şartlarda yetiştirilmesine karşın, bir prenses kadar zarifti.¹⁸ “Sohni ve Mahinval” hikâyesinde de Sohni çok güzel bir kızdı. Pencap dilinde Sohni kelimesi “güzel” anlamında gelirse de bu kız, adının anlatıldığı güzellikten de birkaç kat daha güzeldi.¹⁹

Pakistan halk hikâyelerinden bir başkası olan “Çin Prensesi” hikâyesinin erkek kahramanı Ali Madran’ın bir av esnasında gördüğü kız, emsalsiz güzelliğe sahip bir genç kızdı.²⁰ Manjurma isimli hikâyede ise Manjurma, on beş yaşında hoş bir kız olarak tarif edilmiştir.²¹ “Adam Durkhane” hikâyesinde de Durkhane, on altı yaşında güzel bir kızdı.²²

“Yabani Çiçeği Mahua” öyküsünde de Mahua, 16 yaşında Çingene Homra’nın kızıydı. Kara bir çingene hem güzel hem de akrobattı. Koyu siyah gözleri ve uzun siyah saçları vardı. O, prenses gibi bir kızdı.²³

“Bheua’nın Şarkısı” isimli hikâyede de kadın karakter Bhelua, on dört yaşında güzeller güzeli bir kızdı.²⁴

¹⁰ Shaikh, M. A., Modern Pakistan Edebiyatı, Masud Publishers, Pakistan, 2012, s. 91

¹¹ Shaikh, M. A., Modern Pakistan Edebiyatı, Masud Publishers, Pakistan, 2012, s. 107

¹² Abbas, Z. G., Folk Tales of Pakistan, Pakistan Publications, Pakistan, 1957, s. 101

¹³ Abbas, Z. G., a. g. e. i. s. 75

¹⁴ Shaikh, M. A., Modern Pakistan Edebiyatı, Masud Publishers, Pakistan, 2012, s. 107

¹⁵ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 43

¹⁶ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 116

¹⁷ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 99

¹⁸ Shaikh, M. A., Modern Pakistan Edebiyatı, Masud Publishers, Pakistan, 2012, s. 99

¹⁹ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 91

²⁰ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 107

²¹ Abbas, Z. G., Folk Tales of Pakistan, Pakistan Publications, Pakistan, 1957, s. 32

²² Abbas, Z. G., a. g. e., s. 117

²³ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 42

“Adam Durkhane” hikâyesinde Durkhane, çok çekici ve güzel bir kızdı.²⁵ “Heer’in Öyküsü” isimli hikâyede Heer, varlıklı bir ailenin olağanüstü güzel bir kızıydı, evlenecek yaşa gelince güzelliği daha da arttı.²⁶ “Momal ve Rano” hikâyesinde Momal çok güzel, zeki ve çekici bir kızdı.²⁷

Hikâyelerde Sevenlerin Aşkları İçin Yaptıkları Fedakarlıklar

Pakistan halk hikâyelerinde kadın karakterlerin güzelliğinden etkilenen erkek karakterler, sevdikleri için bir takım fedakârlıklar yapmışlardır. Kimisi sosyal statüsünü değiştirmiş, kimisi de zengin hayatını bir kenara bırakmıştır. Hatta asaletini gizleyip, fakir birisi olarak yaşamayı tercih edenlerde bulunmaktadır. Bunun yanında kadın karakterler ise sevgililerine kavuşmak adına birçok zorlukla karşı karşıya kalmışlar ve aşkları uğruna ölmeyi bile göze almışlardır.

İlk olarak “Sassi Punnu” hikâyesinde Şehzade Punnu, sırf Sassi’ye yakın olmak için fakir bir çamaşırcı olarak kendini tanıtip Sassi’nin babasının yanında çalışmaya başlamıştır.²⁸ Punnu, sevgisi adına büyük bir fedakârlık yaparak şehzadelikliğini gizleyip çamaşırcı olarak Sassi’nin babasının gözüne girmeye çalışmıştır.

“Sohni Mahinval” hikâyesinde, erkek karakteri Mahinval, Sohni’ye yakın olabilmek için zenginliğini bir kenara bırakıp sevdiği kızın çalıştığı dükkândan ihtiyacı olmadığı halde çömlek almış, bunun devamında elinde fazla sayıda çömlek bulunduğu için bir çömlekçi dükkânı açmış, ancak işinde başarılı olamayıp iflas edince parasız kalmıştır. Daha sonra Sohni’nin babasına Mahinval’in yaşadıkları anlatılınca Sohni’nin babası Tulla, onun haline acımış onu yanına almıştır.²⁹ Daha sonra ise Sohni’nin babası Tulla, Mahinval’in kızı ile konuştuğunu fark edince onu doğruca mandıraya göndermiştir ve daha sonra ise evden kovmuştur.³⁰

Âşıkların Gizlice Buluştıkları Yerlerin Benzerlikleri

Hikâyelerde tüm karakterler, aşkları uğruna her türlü fedakârlığı yapmışlardır. Kimisi sosyal statüsünü değiştirmiştir, kimisi ebeveynlerine karşı çıkmıştır, ancak sevgili olan karakterlerin ilişkilerinde ön planda tuttıkları en önemli şey sevdikleri ile bir araya gelmekti. Sevenler aşklarını kimsenin bilmesini istemiyorlardı, bundan dolayı gözlerden uzak genellikle nehir kenarlarında buluşuyorlardı ve burada birbirlerine güzel sözler söyleyip aşklarını ölümsüzleştiriyorlardı.

“Sohni Mahinval” hikâyesinde iki sevgilinin buluştuğu yer Cenap Nehrinin kıyısıydı ve her iki sevgili orada görüşüyorlardı.³¹

“Yaban Çiçeği Mahua” hikâyesinde sevgililer, Kangha nehrinin kıyısında buluşuyorlardı.³² Ayrıca “Manjurma” hikâyesinde de genç çiftler etrafta kimse yokken ve ara sıra Ganj Nehri merdivenlerinde buluşuyorlardı.³³

Hikâyelerde Öne Çıkan Müzik Aletleri

Pakistan halk hikâyelerinde öne çıkan bir şey de hikâyelerde genelde erkek karakterlerin sevdiklerine çalmış oldukları müzik aletleri dikkat çekmektedir. Bilinen

²⁴ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 13

²⁵ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 117

²⁶ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 101

²⁷ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 75

²⁸ Shaikh, M. A., Modern Pakistan Edebiyatı, Masud Publishers, Pakistan, 2012, s. 102

²⁹ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 93

³⁰ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 94

³¹ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 95

³² Abbas, Z. G., Folk Tales of Pakistan, Pakistan Publications, Pakistan, 1957, s. 47

³³ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 32-33

müzik aletlerinin yanında genelde Hindistan ve Pakistan'a özgü müzik aletleri yer almaktadır.

Hikâyelerde yer alan erkek karakterlerin bazıları boş zamanlarında herhangi bir müzik aleti çalmayı seviyorlardı. Bunun yanında halk hikâyelerinde genç sevgililer sık sık gözlerden uzak birbirleriyle görüşüyorlardı. Sevgililerin birbirleri ile olan muhabbetlerinde genellikle erkek karakterler sevdikleri için çalmış oldukları müzik aletleri dikkat çekmektedir.

İlk olarak flüt isimli müzik aleti, iki hikâyede öne çıkmıştır. Bunlardan birisi "Manjurma", diğeri ise "Heer'in Öyküsü" isimli hikâyedir.

"Manjurma" hikâyesinde Münir, sevgilisini hatırlattığı için ara sıra flüt çalmaktaydı.³⁴ "Heer'in Hikayesi" hikâyesinde ise Ranca zengin bir ailenin en küçük oğluydu ve flüt çalmaktan başka şeyden hoşlanmazdı.³⁵ Heer ise Ranjha'nın flüt çaldığında onu heyecanla dinliyordu.³⁶

"Adam ve Durkhane" isimli hikâyede, telli bir çalgı olan "Rebab" isimli müzik aleti, dikkat çekmektedir.

Bu hikâyede Adam Han çok güzel rebab çalardı, o yetenekli bir müzisyendi.³⁷ Durkhane çarşıda gezerken rebab sesinden çok etkilendi.³⁸ Aynı zamanda Durkhane, ölüm anında da rebab çalınmasını istemiştir.³⁹

Bir diğeri yaylı müzik aleti Sarangi'de "Bhelua'nın Şarkısı" isimli hikâyede yer almaktadır.

"Bhelua'nın Şarkısı" isimli hikâyede Amir, esini ararken bir büyücü ile karşılaştı. Onun ismi Tana Baruj idi.⁴⁰ Onun Saranghi çalmasına hayran kaldı ve onun öğrencisi olmak istedi. Tana, ona bir Saranghi yaptı.⁴¹

Bu müzik aletinin özelliği bu müzik aleti çaldığında Bhelua, Bhelua sesi veriyordu⁴² O, sevgilisini kaybettiğinde de geceleri Saranghisini çalardı ve Bhelua Bhelua sesleri yankılanırdı.⁴³

Hikâyelerde Sevenlerin Aşkları İçin Yaptığı Fedakârlıklar

Pakistan halk hikâyelerinde sevgililer, aşkları uğruna türlü fedakârlıklar yapmışlardır. Bir yandan zengin kişilerin tüm zenginliklerini bir kenara bırakıp dilenci haline dönüşmeleri, diğeri bir yandan da sevdiği kişinin başkasıyla evlenmesi sonucu kadın karakterlerin asıl sevdiğiyle görüşmek uğruna aşmaya çalıştığı engeller; tüm bunlar Pakistan halk hikâyelerinde yer almaktadır.

Masallarda gençlerin yalnız seviştikleri değil, en kötü anlarda bile şaşılacak derecede cesaret örnekleri vererek birbirlerine sadık kaldıkları anlatılmak isteniyor. Hikâyelerdeki karakterler sözüne itimat edilir ve şahsiyet sahibi kimselerdir.⁴⁴

³⁴ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 33

³⁵ Pakistan Postası Dergisi, Pakistan'ın Halk Hikâyeleri, Pakistan Sefareti Basın Ataşeliği, Sayı: 38, Yıl: 2, Sayı: 6, 1954,, s. 7

³⁶ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 104

³⁷ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 117

³⁸ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 117

³⁹ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 122

⁴⁰ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 19

⁴¹ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 19

⁴² Abbas, Z. G., a. g. e., s. 20

⁴³ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 23

⁴⁴ Pakistan Postası Dergisi, Pakistan'ın Halk Hikâyeleri, Pakistan Sefareti Basın Ataşeliği, Sayı: 38, Yıl: 2, Sayı: 6, 1954, s. 6

“Sohni Mahinval” hikâyesinde genç bir tüccar olan İzzet Beyin tüm işini gücünü bırakıp, sevdiği kadın uğruna türlü fedakârlıklar yapmıştır. İzzet Bey, sevdiği adını görebilmek uğruna her gün onun çalıştığı yere gidip çömlek satın almıştır. Şehre ilk geldiği zamanlar çok parası olan genç adam giderek para sıkıntısı çekmeye başlamıştı.⁴⁵ Ayrıca bu hikâyede Sohnî'nin annesi iki sevgilinin konuşmalarını duymuş ve kocasına durumu anlatmıştır, bunun sonucunda Mahinval evden kovulmuştur ve düşüncelere dalmış, Cenap Nehrinin öteki kıyısına gidip orada günlerce aç ve susuz kalmıştır.⁴⁶

Sassi Punnu hikâyesinde ise Keç Makran hükümdarının dört evladından birisi olan Punnu, sevdiği kız uğruna şehzadelliğini bir yana bırakıp, Sassi'ye yakın olmak için Sassi'nin babası Muhammed'in yanında fakir bir çamaşırcı olarak çalışmaya başlamıştır.⁴⁷

Sassi sevdiği insan için birçok zorluklarla karşılaşmıştı ve şöyle bir olay yaşanmıştı. Sassi, eşini kardeşleri ile bıraktığında uyumuştur ve sabah eşinin evde olmadığını fark etti ve Sassi, kardeşleri tarafından kaçırılan Punnu'nun peşinden günlerce çöllerde yürümek zorunda kalmıştı.⁴⁸

“Adam ve Durkhane” hikâyesinde, Adam Han'da sevdiğine ölüme giden yolda kavuşacağını bildiği halde idealinden şaşsaydı dünyadan ayrılışı herhangi bir kabile mensubunun ebediyete intikalinden farklı olmayacaktı.⁴⁹

“Heer'in Öyküsü” hikâyesinde ise erkek karakter Heer, sevdiği dışında başka bir adamla evlendirildi. Gerdek gecesi Heer, eşi Saida'yı itti ve onu reddetti.⁵⁰ Aynı hikâyede Ranjha, sevdiği kız uğruna dilenci oldu.⁵¹

Mamol Rano hikâyesinde ise Prens Rano'da her akşam yüzlerce mili at üstünde kat ederek Mamol'u görmeye gider ve sabaha karşı büyük kardeşinin hükümdar olduğu ülkeye döner. Musa Han ve Gül Makai aileleri arasında kan davasına aldırılmayarak birbirlerine ellerini uzatırlar.⁵²

Hikâyelerdeki Kötü Karakterler

Pakistan halk hikâyelerinde genellikle iki sevgilinin birbirlerine olan aşkları konu alınmıştır. Sevgililer birbirlerine o kadar tutkulu bir şekilde âşıklardı ki, onları kimsenin ayıramayacağını düşünüyordular. İlişkilerde her şey yolunda giderken araya çıkan en büyük engel onlara en yakın olan kişilerdi ve bu kötü kişiler sevenlere çok büyük zararlar vermişlerdir.

“Sassi Punnu” hikâyesinde, iki sevgili evlenip mutlu bir aşk yaşıyorlardı ki, oğlunun tekrar geri dönmesini isteyen Keç Makran hükümdarının talimatıyla Punnu'nun kardeşleri, ağabeylerinin evine evliliği kutlama bahanesiyle eve gelmişlerdir. Evde kutlama yemeğinde Sassi uymak için odadan ayrılmıştır, Punnu'nun kardeşleri de ağabeylerine içki içirmişlerdir ve Punnu son kadehi de içtikten sonra Punnu yere yığılmıştır. Kardeşleri de derhal onu evden çıkarıp çöle doğru yola düşmüşlerdir.⁵³ Punnu'nun kardeşleri, ağabeylerini mutlu yuvasından kaçırıp memleketlerine götürmelerıyla iki sevgilinin aşklarını sonlandırmışlardır.

⁴⁵ Shaikh, M. A., Modern Pakistan Edebiyatı, Masud Publishers, Pakistan, 2012, s. 93

⁴⁶ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 94-95

⁴⁷ Shaikh, M. A., Modern Pakistan Edebiyatı, Masud Publishers, Pakistan, 2012, s. 102

⁴⁸ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 106

⁴⁹ Pakistan Postası Dergisi, Pakistan'ın Halk Hikâyeleri, Pakistan Sefareti Basın Ataşeliği, Sayı: 38, Yıl: 2, Sayı: 6, 1954., s. 6

⁵⁰ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 105

⁵¹ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 105

⁵² Pakistan Postası Dergisi, Pakistan'ın Halk Hikâyeleri, Pakistan Sefareti Basın Ataşeliği, Sayı: 38, Yıl: 2, Sayı: 6, 1954, s. 6

⁵³ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 104

Bu hikâyedeki diğer bir kötü karakter ise Sassi, Punnu'yu çölde ararken karşısına çıkan çobandır. Çoban Sassi'yi görüp konuştuğunda onun vücuduna gözünü dikmiştir ve hayvani bir isteğe kapılıp Sassi'ye doğru fırlamış ve kendisinden kaçan Sassi'nin peşinden koşmuştu. Koşmaktan hali kalmayan Sassi orada hayatını kaybetmiştir.⁵⁴

“Sohni ve Mahinval” hikâyesinde ilk kötülüğü Sohnî'nin annesi yapmıştır. İki sevgilinin buluşmasını fark eden Sohnî'nin annesi, sevgililerin konuşmasını duyarak kocasına olanı biteni anlatıp Mahinval'i kovdurtmuştur.⁵⁵

Bu hikâyede diğer bir kötü karakter ise Sohnî'nin görünmesidir. Bir gece Sohnî evden çıkarken, görünmesi uyanmış ve nereye gittiğini merak ederek peşine takılmıştı.⁵⁶ Daha sonra Sohnî'nin görünmesi, karanlıkta onları izlemiş ve gerçeği anlayınca çılgın bir halde eve dönmüş ve ondan intikam almaya karar vermişti.⁵⁷

Çin Prensesi hikâyesinde ise Ali Madran'ın karısı Lamia isimli bir kadın şekline girmiş bir yıldı.⁵⁸

Hikâyelerin Hüzünle Biten Sonları

Pakistan Halk hikâyelerinin birçoğunun sonu hüzünle bitmektedir. İki insanın birbirlerini görmeleri, birbirlerinden etkilenmeleri ve bunun sonucunda birbirlerine aşık olmaları ve aşkları uğruna vermiş oldukları mücadeleler yer almaktadır. Sevgililer, birbirlerini tutkulu bir şekilde sevmekteyken araya giren kötü niyetli kişilerin sevenleri ayırmak için yaptıkları kötülüklerin sonucunda hikâyeler acı son ile bitmektedir.

“Sassi Punnu” hikâyesi tatlı ve hüzünlü hikâyelerden biridir. Bu masalda kadın erkekte daha fedakârdır. Sassu, sevgilisi Punnu'yu bulmak için diyar diyar gezmeye başlar. Rahat yüzü görmez. Yiyip içmediği günler çoktur. Uçsuz bucaksız çöller ve dağları aşar. Tabanlarının kan içinde kaldığı bir sırada önüne Panvar adlı menfaatperest ve zalim bir adam çıkar. Kendinin Punnu olduğunu söyleyerek onu kandırır. Çaresiz kalarak Allah'a yalvarmaya başlayan Sassu'nun ayakları altındaki toprak yarılar ve o içine düşerek ölüme kavuşur. Daha sonra Punnu'da aynı yerde ebediyete geçecektir. Sassi Punnu sade bir aşk hikâyesi değildir. Sind'in en büyük mutasavvıf şairi Şah Latif'in sembolik şiirinde derin bir sembolizme bürünmüştür.⁵⁹

“Sonhi Mahinval” hikâyesinde ise, Mahinval'i seven Sohnî başka biriyle evliydi. Mahinval her gece ufak botuna atlayarak Cenap Nehri'ni geçen ve Sohnî ile buluşur. Sohnî'nin görünmesi için farkına varır ve bir akşam botu kaldırarak yerine kilden yapılmış dayanıksız bir kayık bırakır. Gecenin karanlığına gizlenen Mahinval, hileyi fark etmez. Kayık sahilden açılınca Cenap Nehri'nin hırçınlığı tutar. Mahinval, parçalanan kayıktan suya düşer. Dalgalar, azgın bir kaplan gibi saldırırlar. Mahinval'in mukavemet edemeyeceği besbellidir. Öbür kıyıda telaş içinde bekleyen Sohnî, bir anlık tereddütten sonra kendini Cenap Nehrinin kucağına bırakır. Bu surette ölüm, her iki sevgiliyi bir defa daha birleştirir.⁶⁰

“Yaban Çiçeği Mahua” hikâyesi de diğer halk hikâyeleri gibi hazin bir son ile tamamlanmıştır. İki âşık ormanda kaçarlar kızın babası adamları ile birlikte peşlerine düşmüşlerdir. Kızın babası, kızını ve sevgilisini yakalamıştı ve kızına bir

⁵⁴ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 105

⁵⁵ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 94

⁵⁶ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 95

⁵⁷ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 96

⁵⁸ Shaikh, M. A., a. g. e., s. 111

⁵⁹Pakistan Postası Dergisi, Pakistan'ın Halk Hikâyeleri, Pakistan Sefareti Basın Ataşeliği, Sayı: 38, Yıl: 2, Sayı: 6, 1954, s. 7

⁶⁰Pakistan Postası Dergisi, Pakistan'ın Halk Hikâyeleri, Pakistan Sefareti Basın Ataşeliği, Sayı: 38, Yıl: 2, Sayı: 6, 1954, s. 7

hançer verip sevdiği kişiye saplamasını istemişti. Ancak kız sevgilisi yerine hançeri kendisine saplamıştı. Kız orada ölürken kızın babasının adamları da Nadir'i oracıkta öldürmüşlerdi.⁶¹

"Adam Durkhane" hikâyesinde de sevdiği erkekten ayrılmak zorunda kalıp başka biriyle evlendirilmek istenen Durkhane istemediği kişi Payao'nun evindeydi. Bir gün Payao'nun evi, Durkhane ve adamları tarafından basıldı. Payao, olayı öğrendiğinde çılgına döndü ve güçlü bir nüfuza sahip olduğu için Durkhane'ye eve tekrar getirtti. Adam sevdiğinin gittiğini öğrenince kalbi kırıldı ve kendisini odasına kapattı ve birkaç gün sonra da öldü.⁶²

Adam'ın öldüğünü öğrenen Durkhane'de ölmeden önce son bir kez sevgilisinin ona çaldığı rebap müzik aletinin çalınmasını istedi, Adam'ın sevdiği dostu Meero'da rebap çalmak için Durkhane'in yanına geldi ve rebap çalınırken Durkhane'de ruhunu teslim etti.⁶³

"Manurma" hikâyesinde ise Münir, yanında büyüyen Manjurma'yı kendisine eş yapmaya karar vermişti.⁶⁴ Münir ile Manjurma evlendiler, ancak Manjurma, Hasan'ı seviyordu. Bir gün Münir yılan büyücüsü işi için uzak bir şehre gitti.⁶⁵ Daha sonra Manjurma, sevgilisi Hasan ile Ganj nehrinin merdivenlerinde buluştular ve köyden kaçtılar.⁶⁶ Münir, evine döndüğünde Manjurmayı bulamadı ve onu aramaya başladı.⁶⁷ Bir gece geç bir saatte Münir, Ganj Nehri'nin kıyısına geldi, orada iki kişinin gölgesini gördü ve suya atladı, ancak sudaki akıntıya kapılıp gözden kayboldu.⁶⁸

SONUÇ

Pakistan Halk hikâyelerinde sevenlerin birbirlerine olan aşkları, hikâyelerin tamamında konu alınmıştır. İlk olarak kızların olağanüstü güzellikleri, erkek kahramanların bazılarının raca ya da zengin bir kralın çocukları olmaları genelde Pakistan halk hikâyelerinde görülen temalardır.

Halk hikâyelerinde bazı gelenekler ve görenekler ve kast farklılıkları görülmektedir. Her ne kadar farklılıklar gözükse de hikâyelerde yer alan benzerlikler öncelikle kadın karakterlerin güzelliğidir. Diğer bir benzerlik ise erkek kahramanların sevdikleri kadınlara müzik aletleriyle müzik çalmalarıdır. Sevgililerin buluştukları yerler de birbirleriyle benzerlik gösteren su kenarlarıdır.

Halk hikâyelerinde benzerlik gösteren bir olay da sevgililerin aşkları uğruna katlanmış oldukları fedakârlıklardır. Mutlu başlayıp mutlu bir şekilde devam eden bir ilişkinin kıskanç kişiler tarafından bozulması da hikâyelerde yer alan benzerliklerdir. Hikâyelerin sonları da birbirine benzemektedir ve kötü bir sonla bitmektedir.

KAYNAKÇA

Abbas, Z. G., **Folk Tales Of Pakistan**, Pakistan Publications, Pakistan, 1957

Shaikh, M. A., **Modern Pakistan Edebiyatı**, Masud Publishers, Pakistan, 2012

Pakistan Postası Dergisi, **Pakistan'ın Halk Hikâyeleri**, Pakistan Sefareti Basın Ataşeliği, Sayı: 38, Yıl: 2, Sayı: 6, 15 Ekim 1954

⁶¹ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 49

⁶² Abbas, Z. G., a. g. e., s. 122

⁶³ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 122-123

⁶⁴ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 33

⁶⁵ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 33

⁶⁶ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 34

⁶⁷ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 34

⁶⁸ Abbas, Z. G., a. g. e., s. 35